

Sarsıntı

Barış İnce

BARIŞ İNCE
SARSINTI

Can aędaş

© 2018, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: 2018

3 basım: Mayıs 2019, İstanbul

Bu kitabın 3. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Mustafa Çevikdoęan

Düzeltilti: Aylin Samancı Elmasdaę

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Saner Basım Hizmetleri San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Litros Yolu 2. Matbaacılar Sit. No: 2/4 2BC 3/4

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 35382

İç baskı ve cilt: Yıldız Matbaa Mücellit

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Dalgıç İş Merkezi No: 3 Kat: 2

Topkapı-Zeytinburnu

Sertifika No: 33837

ISBN 978-975-07-3874-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750738746

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

BARIŞ İNCE
SARSINTI

ROMAN

♥can

Barış İnce'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitabı:

Çelişki, 2017

BARIŞ İNCE, 1982'de İzmir'de doğdu. İlköğrenimini İzmir Mustafa Reşit Paşa İlköğretim Okulu'nda, ortaöğrenimini İzmir Karşıyaka Anadolu Lisesi'nde tamamladı. İstanbul Üniversitesi'nde İngilizce İktisat Bölümü'nden mezun oldu. Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi Bölümü'nde yüksek lisans yaptı. Uluslararası ekonomi dergisi *BusinessWeek* dergisinde muhabirliğe başladı. 2007 yılında *BirGün* gazetesinde editör olarak işe girdi. Bu gazetede haber müdürlüğü, yazarlıkları müdürlüğü gibi görevlerde bulundu. *BirGün Pazar*'da öyküleri yayımlandı. 2013 yılında Çağdaş Gazeteciler Derneği, 2014 yılında ise Türkiye Gazeteciler Cemiyeti tarafından Yılın Başarılı Gazetecisi Ödülü'ne layık görüldü. *Yedi Yetmiş* çocuk edebiyat dergisini çıkardı. *Neye Göre* adlı bir tiyatro oyunu bulunmaktadır. *Bavul Dergi*'de öykü ve denemeleri, *BirGün* gazetesinde makaleleri yayımlanmaktadır. İlk romanı *Çelişki* 2017 yılında çıktı.

Canı yananlara...

Bu kitapta geçen kiřiler, kurumlar, mekânlar, sosyal gruplar, gazete haberleri ve belgeler tamamen hayal ürünüdür.

“Ölmek umutları yok bunların.
Hayatlarıysa öyle pis ki zavallıların...”

Dante Alighieri

1

Masada suskun, konuşulanları dinlerken; çatal, kaşık, tabak, önünde ne varsa bir ileri bir geri oynatıyordu. Nesnelere geri gelirken sanki rahatlıyordu. Vaktiyle ittiği ne varsa geri getirme isteği... Pişmanlık denen şey yapabildikleriyle anlam kazanır. "Madem bunu doğru yaptım, diğerlerini neden yapamadım?" sorusu... Geçmişle yüzleşme korkusu...

"Sipariş vermeyecek miyiz ya?"

Filiz'in bu gerginliği, geçici bir açlık asabiliğinden çok, masaya henüz oturmuş, sohbele ısınan dostlara verilmiş, "Bu gece kolay geçmeyecek!" mesajıydı.

Tanıdığımdan beri çok konuşmayı sevmezdi Filiz. Uzun süre ortamı dinler, bazen bir espriyle bazen de zor bir soruyla herkesi dikkatle takip ettiğini belli ederdi. Öyle derin bir laf ederdi ki herkes onun muhabbetin tam içinde olduğuna ikna olurdu. Ama bu sefer farklı gibiydi...

Filiz ve Yiğit erken gelmişlerdi. Sonra ben geldim. Buluşmayı tertip eden Rıza da en son... Rıza, "Haydi bakalım!" diye homurdandı. Filiz'in tavırlarından hoşnutsuzdu. Doğru yapıp yapmadığı konusunda endişeleri dinmemişken bu tuhaf hava da neydi? İmdatına garson, bizim Çiko Murat yetişti.

“Meze tepsisini getireyim mi?”

“Getir!”

Çiko lakabını ben taktım Murat’a. Okulda ona Çakal Murat derlermiş. Çakal dendiğinde ortaya çıkan kötü çağrışımın aksine Murat’ın çakallıkları naifti. Sürekli her mevzudan nasıl kârlı çıktığını anlatırdı. Ufak sahtekârlıklarının pek bir ballandırırıldı. Otobüsteki “bilet aktarma sistemi”nin açığını bulup bedavacılık yapardı; tek gözünü kırparak her şeyin en ucuzunu nasıl ayarladığını, hediye ürünlerin hep ona çıktığını, satıcıları bağlayıp bazı şeyleri nasıl beleşe getirdiğini anlatırdı. Gözünü kırparken yüzünde beliren tebessüm, küçük başarılarla aç insanların muzaffer gülüşündendi. Anlattığı bütün küçük kârları alt alta koyup toptasak zararlı çıkardı ama yine de o kadar güzel anlatırdı ki insan inanmak isterdi.

Liseyi terk edip geldi bizim dükkâna Murat. “İş istiyorum Levent Abi,” dedi, kabul ettim, komi olarak girdi. Çok sevimliydi, mekânın maskotu gibiydi. Bu çocuğa çakal denmesine gönlümüz el vermedi ve Rumların uzun Türk isimlerini kısaltıp sonuna “o” koyma merakından esinlenerek Çako Murat demeye başladık. Gel zaman git zaman bizim Çako, oldu âlemde Çiko.

Mezeleri seçme işini masa sakinlerimizden Yiğit üstlendi. Bu işi her zaman kendisinin yapması gerektiğine dair tuhaf bir özgüveni vardı Yiğit’in. Arada başkalarına da sormuyor değildi ama, “Şunu alalım, bunu alalım,” diye ortaya koyduğu şeyler bir ahenk oluşturmayınca masadakiler pes eder, kimsenin uğraşası gelmezdi. Olur da biri müdahale edip değişik bir şey seçerse yemek boyunca, “Bunu niye söylediniz!” diye o mezeyle kavga ederdi.

Yemek seçimine geçilmişti. Çiko tepsiyi yeni çırağın eline tutuşturup kâğıdı kalemi çıkardı. Masadakilerin et

mi yiyelim balık mı tartışması esnasında Filiz yine bir çıkıntılık yapıp tavuk şiş istedi.

“Bizde tavuk yok,” dedi Çiko.

“Niye yokmuş? Restoran değil mi burası, ben bugün tavuk yemek istiyorum.”

“Yıllardır yok abla, biliyorsun eskiden de yoktu.”

Eskiden sözcüğünü vurgulu söylemişti Murat. “Daha önce sıkça geldiğiniz günler” mi demek istiyordu yoksa “biz büyümeden öncesi” mi? Bizim kır çakalının bir dokundurması vardı ama şu an kimsenin onu kafaya takacak hali yoktu.

“Tamam ya, kuzu şiş olsun o zaman!”

Siparişleri aldı ve uzadı Çiko.

Bizim dükkânın en tuhaf masasına oturmuştuk. Bu masayı dükkâna hangi akılla satın aldığımı şu an hatırlamıyorum. Meyhane masaları ahşap ve dikdörtgen olur, bu masa yuvarlaktı. Ortasına dev şamdanların konulduğu kır düğünü masaları gibi... Gerçi deniz tuzunun, rutubetin tahtalara zarar vermesinden bezip kimi masaları çelik gövdeli, polyester kaplı masalarla değiştirmiştik. Bu masa da onlardandı ama niye yuvarlak, gerçekten bilemiyorum.

Adanın kuzeybatı tarafına kurulu bu küçük lokantaya günbatımı sonrası ışık vururdu. Işık adanın en yüksek tepesine kurulmuş bir fenerin aydınlığının tam bizim koya vurmasından ötürüydü. Bir hapishanenin gözetleme fenerine benzeyen bu biçimsiz şeyin kaldırılması için defalarca imza topladık. Özellikle buranın işletmesini devraldıktan sonra daha bir gözüme battı o fener. Yetkililerin bir bildiği olsa gerek, kaldırmayı munasip görmediler. İşte o fenerin ışığı şu an yuvarlak masaya vuruyordu.

Film işinde çok para olduğundan bahsetti Rıza kaya koruğunu tabağına doldururken. Herkesten fazla aldığı-

nı fark etmiş olmanın mahcubiyeti yüzüne yansımıştı. Bir senaryo vardı kafasında, yapımcı bulup çekebilse filmi ciddi paralar kazanabilecekti. En az kazanacağı para kadar şöhret de onu cezbediyordu ya, söylemiyordu. Bir hesap yapmıştı; büyük bir dağıtım ağıyla çalışabilirse filmin salon bulması kolaydı, salon olduktan sonra da geriye sadece filmi duyurmak kalıyordu, onu da becerebilirse kesin yırtıyordu.

“İyi de sen film izlemezsin, senaryo, öykü, kurgu nedir bilmezsin ki; nasıl sinema işine gireceksin?” diye söylendi Yiğit, uzun saçlarını salıp tekrar toplarken.

İstihzayla baktı Rıza, gerek yoktu bunlara. Yeni bir şey bulacaktı o, eskileri bilmesi anlamsızdı. Zaten yapılmış olanı tekrarlamamanın kimseye bir faydası yoktu. Örneğin yeni bir kitap yazabilmek için tüm edebî eserleri okuması mı gerekiyordu sanki? Üstelik okumayınca esinlenme riski de ortadan kalkıyordu. Rakısından bir yudum aldı, anason acı geldi galiba, dişlerini göstererek yüzünü ekşitti, sakalıyla oynadı.

Sakalıyla bıyığıyla oynarken sürekli elini burnuna götürüp “fık fık” gibi bir ses çıkarıyor. Bu ses bende takıntı haline geldi. Yemekte ağzını şapırdatan, burnuyla ses çıkaran insanlara katlanamıyorum. Tanıştığımızdan beri şunu yapma diye söyleniyorum ama dinlemiyor. Burnunda et olduğu ve sürekli nefessiz kalmış gibi hissettiği gibi sağlam bahaneler buldu yıllar içerisinde. Son zamanlarda özellikle gece yemek yiyip geç yatmaktan aldığı kilolar da soluğunu kesiyor. Bense ne zaman ağzını şapırdatacak ya da burnuyla “fık fık” yapacak diye düşünmekten muhabbete odaklanamıyorum.

Yiğit, Rıza'nın tezlerini çok saçma buldu. En azından sinemada temel akımlar bilinmeliydi, sanata dair bilgiye ve görgüye sahip olmak gerekirdi. Kendinden önce yazılan şiirlerden bihaberlerin iyi şiir yazması olası

değildi. Bu bir cahil özgüveniydi. Rıza sinirlendi. Rakısına bir buz daha attı, uzun bir söylev başlatır gibi yaptı. Filiz'in tuhaf bakışından rahatsız olup vazgeçti, fenere çevirdi başını. Uzun süren bir sessizlik başladı.

Filiz tabağına bir kaşık Girit ezmesi aldı. Girit ezmesinde bir numaradır mekânımız, bu konuda tevazu gösteremem. Şöhretimiz büyük ölçüde buradan gelir. Misafirlerimiz ezmemizi bilir ve adımızdan övgüyle söz ederler. Önüne gelen mekânın mezesini övüp "ortam biliyorum" cakası satan acemi hovardalar gibi değil ama... Adaya dışarıdan gelenler sırf ustamızın Girit ezmesini tatmak için Kandiyе Meyhanesi'ne uğrar. Ezmenin sırrını burada açıklayacak değilim. Girit mübadili ustamızın sarmısağı normalden biraz bol tuttuğunu ve peyniri karşıdan özel getirttiğini çitlatabilirim ama.

Zaten ezilmiş peyniri daha da küçük parçacıklara ayırmak için oynattığı çatalı bıçağı bıraktı Filiz. Masadaki sessizlikten kuvvet alıp kendinde konuşma gayretini buldu. Belki de gerek duydu. Onca gevezelik içinde ilk defa böyle bir an oluyordu, değerlendirmeliydi. Sustuğu anlar uzadıkça başkaları tarafından ketum, soğuk diye damgalanma riski artıyordu. Her seferinde arkasından bu şekilde konuşulduğunu biliyordu.

"Hep aynı rüyayı görüyorum!" dedi.

Lafa öyle dümdüz, slogan atar gibi girdi. Masadaki herkes kulak kesildi. Rüyasına göre vakti zamanında bir cinayet işlemişti Filiz, cesedi bahçeye gömmüştü ve yıllar sonra olay açığa çıkmak üzereydi. Siren sesleri... Toprağın başında kimi adamlar.. "Ne oldu?" diye soranlar... Kaçma ve inkâr isteği... Panikle uyanıyordu. Bu rüyayı o kadar sık görüyordu ki belki de her gece olayın esrarını çözmek için uyuyordu. Aslında uykuya yatmıyor, tüm seanslarının bileti alınmış bir polisiye filme gidiyordu. Aynı sahneleri farklı yardımcı oyuncular eşliğinde; kimi

zaman daha iyi kimi zaman daha kötü oyunculuklarla seyrediyordu.

Anlattı. “Bunu şimdi bunlara niye anlattım?” duygusu sıcak sıcak geliyordu ki psikolojiye biraz meraklı olan Yiğit lafa girdi. Gizlediği ya da ortaya çıkmasından korktuğu bir şeylerin olduğundan söz etti. Aman ne açıklama! “Gerçeklerin ortaya çıkma huyu”na dair kimi klişeler eşliğinde konuşmasını bitirdi, üstüne de bilmiş bilmiş gülümsedi.

İnsanlar ne çok şey biliyor. Her konuda az da olsa mutlaka bir şey biliyorlar. Çok konuşuyorlar, susmayı ayıp görüyorlar. Hep kendilerinden bahsediyorlar. Herkesin bir anda sustuğu o derin sessizlik ânını kâbus sanıyorlar. O yüzden müzik getirildi meyhanelere... Sessizliğe bir bahane... Madem öyle, açma içini, anlatma düşlemini. Bu rüya senin, perdeyi aralayacak olan sensin. Senin sırrın, senin gizemin... Kimsenin aklına ihtiyacın yok Filiz, sen bileceksin. Cesur davranmak, herkes arkandayken ne kadar kolay ve zevkli... Kimsenin yanında olmadığı anlarda ortaya çıkacak gerçek cesaret. Sırrı yalnız sen bulabilirsin. Bul o zaman, kimseden bekleme!

Lokantanın alt katından bir ses geldi bu sırada. Yeni çiraklardan biri dolu tepsiyi düşürmüş olmalıydı. Bahçenin en dış bölümünde duran masadan kalktım, kapalı alana yöneldim.

Mekânın içini üç katlı düşünmüştük. Zeminin altında bir kat, zemin kat ve üstte bir kat... Önceden üstteki kat yoktu, onu biz ekledik. Kışın adaya gelen turistler arttıkça meyhaneyi de ona göre genişlettik. İç kısım dekor açısından geleneksel Rum meyhanelerine daha fazla benziyordu. Bahçe kısmı ise o havayı bozuyordu. Ağaç dalları arasından sallandırdığımız renkli lambalar eski zamanların tavernalarıyla açık hava sinemaları arasında bir şeyi andırıyordu. İç kısım ise eski Beyoğlu'nun ya da Balat'ın

Sustunuz... Uzunca bir süre sustunuz. Nüye böylesiniz? Böylesiniz işte. Sevdiğini hiç bağıra çağıra söyleyememişler gibisiniz. Haksızlık görünce dili tutulmuşlar gibi... Suskun. Bedeni huzurda namaza durmuş, kafası başka yerde münafiklar gibisiniz. Verdiğiniz sözleri yutmuş, ettiğiniz yeminleri bozmuşsunuz. Duyulmasından korkmuşsunuz. Olduğunuzdan cesur davranıp zayıflığınızı saklamışsınız. Sesinizin çok çıktığı anlarda boyun eğmişsiniz sanki... Âciz. Keşke söylemeyi değil duymayı öğrenseydiniz...

Barış İnce, büyük beğeni toplayan romanı *Çeliski*'den sonra okurlarını her anlamda "sarsacak" bir romanla karşımızda. "İsimsiz" bir adadaki esrarengiz cinayetler, ada halkını avucuna almış, mafyalaşmış bir dini grup, bir masa etrafında toplanıp hem kaybolan arkadaşlarının hatırasıyla hem de dostlukları ve aşklarıyla hesaplaşan üç arkadaş ve tüm gizemlere ışık tutacak sahipsiz bir günlük...

Sarsıntı, yalnızca bugüne değil Türkiye'nin tüm zamanlarına, artık katran bağlanmış acı gerçeklerine dair, ustaca yazılmış bir roman.

#deprem #adaronanı #tarikat #sericcinayetler #gizem
#kayıparkadaş #yasakaşk

